

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Таким чином, однією з передумов реалізації права на судовий захист є оплата судового збору за розгляд відповідної справи.

Слід зазначити, що згідно ч. 3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів» споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав[4]. Зазначена норма повністю узгоджувалась з положеннями ст. 5 Закону України «Про судовий збір», до набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», яким з п. 7 ч. 1 ст. 5 було виключено словосполучення «а також споживачі - за позовами, що пов'язані з порушенням їхніх прав». Тим самим, на сьогоднішній день існує неузгодженість положень двох законів стосовно обов'язку сплати споживачем судового збору. При цьому, на думку, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ Оскільки стаття 5 Закону № 3674-VI не містить вичерпного переліку пільг щодо сплати судового збору, то при визначенні таких пільг слід керуватися іншим законодавством України, в т.ч. статтею 22 Закону України «Про захист прав споживачів» [5].

Втім незрозумілим та, на нашу думку, небезпечним, є виключення споживачів з переліку осіб яким надаються пільги щодо сплати судового збору, оскільки предметом правового регулювання саме Закону України «Про судовий збір» є правові засади справляння судового збору, платників, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору, а в самій статті 5 цього Закону не міститься застереження про те, що пільги стосовно сплати судового збору можуть бути встановлені іншими законами. У зв'язку з чим необхідно внести зміни до Закону України «Про судовий збір», а саме доповнити ч. 1 ст. 5 Закону пунктом 17 такого змісту: «споживачі - за позовами, що пов'язані з порушенням прав споживачів у відповідності до Закону України «Про захист прав споживачів»»

ЛІТЕРАТУРА:

1. Резолюція 39/248 Генеральної Асамблеї ООН "Керівні принципи для захисту інтересів споживачів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_903
2. Машутина Ж. Н. Судебная защита и соотношение материального и процессуального: Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Томск: 1972. – С. 2-3.
3. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
4. Про захист прав споживачів: Закон від 12.05.1991 № 1023-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
5. Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах : Постанова Пленуму ВССУ від 17.10.2014 № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0010740-14>

ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

Шевяков М.М.

*студент V курсу юридичного факультету
Сумського державного університету*

Наукові керівники: Бурбика М.М.

*д.ю.н., доцент, завідувач кафедри АГПФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Гаруст Ю. В.

В умовах інтеграції економіки України в європейське співтовариство, нестабільності економіки у зв'язку з реформуванням правового поля держави, та появи гібридних загроз, набуває актуальності подальше дослідження проблем економічної безпеки. Створення дієвої системи забезпечення економічної безпеки у глобальному просторі як нагальна потреба в забезпеченні захисту економік держав, умовах боротьби з економічним сепаратизмом і тероризмом.

Якщо оцінювати економічну безпеку, як складову частину міжнародної та національної безпеки, хотілось б зазначити, що більшість проблем, які виникають на міжнародному рівні знаходиться у економічній площині. Економічна сфера впливає на життя населення, викликає можливість виникнення загроз в національній безпеці, і в цілому рівень життя в державі залежить від виконання державних програм, що можуть забезпечити необхідний рівень життя населення.

Відстоюючи важливість економічної безпеки як визначальної складової системи національної та міжнародної безпеки, хочемо зазначити, що переважна частина вирішення усіх глобальних та локальних проблем на національному і міжнародному рівні лежить саме в економічній площині. З одного боку, критичний стан економіки, що безпосередньо впливає на соціально-психологічний стан населення, обумовлює можливість виникнення загроз в інших сферах національної безпеки, а з іншого – саме стан економічного розвитку країни визначає рівень можливості фінансування виконання державних програм по забезпеченню необхідного рівня безпеки по всіх напрямках [1].

Виходячи з цього хотілось би зазначити, що ступінь розвитку економіки безпосередньо пов'язаний з рівнем регламентації господарської діяльності. Досить значна регламентація спостерігалася в імператорському Китаї і меркантилістських державах Західної Європи нового часу, які застосовували різні моделі регуляторного державного впливу. В античному ж суспільстві, що вважається яскравим прикладом економічної демократії, неформальна економіка взагалі не була зафіксована.

Формування системи національної економічної безпеки повинно здійснюватися, виходячи з цілей і принципів забезпечення економічної безпеки, шляхом розробки правових норм, які регулюють стосунки в сфері економіки, створення органів державної влади й управління в цій сфері, визначення основних напрямків їхньої діяльності, а також налагодження відповідних механізмів контролю за діяльністю цих органів.

Мета системи забезпечення економічної безпеки полягає у підтриманні нормального функціонування економіки, виявленні загроз та вжиття адекватних заходів щодо їх відвернення та нейтралізації, захисті економічних інтересів особи, суспільства, сім'ї, держави, здійсненні соціально-спрямованої економічної політики.

Система забезпечення економічної безпеки, на нашу думку, повинна відповідати таким основним вимогам:

- функціонування в межах, визначених законом;
- забезпечення надійного захисту національних інтересів;
- прогнозування і своєчасне відвернення загроз економічній безпеці;
- ефективного функціонування як у звичайних так і в надзвичайних умовах;
- наявність чіткої структури і функціональне розмежування органів законодавчої, виконавчої та судової гілок влад;

- відкритість і гласність у необхідних межах щодо діяльності відповідних органів, що входять в зазначену систему.

Система забезпечення економічної безпеки повинна складатися з органів законодавчої, виконавчої і судової гілок влади, підприємств, організацій, громадян та об'єднань громадян та повинна функціонувати в таких режимах:

- повсякденному;
- підвищеної готовності;
- глобального застосування;
- локального застосування[2].

Економічна безпека, на думку автора монографічного дослідження “Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення” в найбільш загальному вигляді являє собою такий стан національної економіки, який дозволяє зберігати стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз і здатен задовольнити потреби особи, сім'ї, суспільства, держави. Близьку за змістом дефініцію поняття “економічна безпека” дає Г. Пастернак-Таранушенко: “Економічна безпека – це стан держави, в якому є забезпеченою стабільність її існування, забезпечені найліпші умови для життя її мешканців, функціонування та розвитку самої держави”.

Більш розгорнуту, конкретизовану дефініцію поняття “економічна безпека” дає автор монографічного дослідження “Экономическая безопасность” Предборського В.А.. Так, сутність економічної безпеки визначається як такий стан економіки і інститутів влади, за яким забезпечений гарантований захист національних інтересів, соціальна направленість політики, достатній оборонний потенціал навіть при несприятливих умовах розвитку внутрішніх і зовнішніх процесів.

Економічна безпека – це не тільки захищеність національних інтересів, але й готовність і здатність інститутів влади створювати механізми реалізації та захисту національних інтересів розвитку вітчизняної економіки, підтримки соціально-політичної стабільності.

Як і у випадку із загальною дефініцією поняття “національна безпека”, на наш погляд, необхідно розрізнити наступні рівні економічної безпеки: міжнародна (глобальна і регіональна), національна, локальна (регіональна або галузева всередині країни) і приватна (підприємства та особи).

Для розуміння сутності економічної безпеки важливо усвідомити її зв'язок з поняттями “розвиток” і “стійкість”. Розвиток це один з компонентів економічної безпеки. Якщо економіка не розвивається, то в неї різко скорочуються можливість виживання, опірність і можливість адаптації до внутрішніх і зовнішніх загроз. Стійкість і безпека – найважливіші характеристики економіки як єдиної системи. Їх не слід протиставляти. Вони кожна по-своєму характеризують стан економіки. Стійкість економіки відбиває міцність і надійність її елементів, вертикальних, горизонтальних та інших зв'язків усередині системи, здатність витримувати внутрішні і зовнішні “навантаження”. Безпека – це стан об'єкта в системі його зв'язків з погляду здатності до виживання і розвитку за умов внутрішніх і зовнішніх загроз, а також дії непередбачуваних і важкопрогнозованих факторів.

Чим більш стійкі економічна система (наприклад, міжгалузева структура), співвідношення виробничого і фінансово-банківського капіталу і т.д., тим життєздатніша економіка, а виходить, і оцінка її безпеки буде досить високою. Порушення пропорцій і зв'язків між різними компонентами системи веде до її дестабілізації і є сигналом переходу економіки від безпечного стану до небезпечного[3].

Отже, хотілось би зазначити, що сутність економічної безпеки можна визначити як стан економіки й інститутів влади, за якого забезпечуються гарантований захист національних інтересів, соціальна спрямованість політики, достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх та зовнішніх процесів. Іншими словами, економічна безпека – це не тільки захищеність національних інтересів, але і готовність і здатність інститутів влади створювати механізми реалізації і захисту національних інтересів розвитку вітчизняної економіки, підтримки соціально-політичної стабільності суспільства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мірошніченко О.В. Визначальні функції системи національної економічної безпеки / О.В. Мірошніченко. – Науковий вісник Волинського державного університету. Економічні науки. №12. – Луцьк: ВДУ ім. Л. Українки, 2007. – с. 8-11
2. Основи функціонування системи економічної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/book/rozdil/rozd20.htm>
3. Предборський В.А. Економічна безпека держави : Монографія. – К.: Кондор, 2005. – 391 с.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОБОВ'ЯЗКІВ ПОДАТКОВИХ АГЕНТІВ УКРАЇНИ ТА АВСТРІЇ

Янішевська К. Д.

*викладач кафедри СМП юридичного факультету
Сумського державного університету*

Будь-яка держава зацікавлена в тому, щоб отримувати податки своєчасно і в повному обсязі. З тим, що податки треба платити, добропорядні громадяни і компанії цілком згодні, але на практиці далеко не всі поспішають перерахувати до бюджету частину своїх доходів. Саме тому виник інститут податкових агентів, які є законними посередниками між платниками податків та фіскальними органами з питань справляння та перерахування податків. Податкові агенти, як проміжна ланка в зв'язці платники податків - держава, володіють певними правами, повноваженнями і відповідальністю. Механізм їх дій регламентований нормами податкового законодавства.

Обов'язки податкових агентів певною мірою є похідними від цілей та завдань податкових органів, тому умовно податкових агентів можна вважати представниками податкових органів у питаннях взаємовідносин з платниками податків.

Українське законодавство наразі не передбачає чітко визначених загальних правових норм щодо обов'язків податкових агентів. Ці обов'язки лише описуються в нормах Податкового кодексу України, стосовно тих податків та зборів, в рамках яких безпосередньо застосовується інститут податкового агентства [1].

Відповідно до податкового законодавства, до основних обов'язків податкових агентів належать обов'язки щодо:

- 1) правильного й своєчасного обчислення й утримання сум податкових платежів з коштів платників податків;
- 2) своєчасного перерахування податків до відповідних бюджетів.

Ці обов'язки деталізуються додатковими обов'язками податкових агентів щодо:

- 1) здійснення обліку доходів платників податків, утриманих і перерахованих до бюджетів;